QORTI TAL-MAĠISTRATI (MALTA)

MAĠISTRAT
DR. JOSEPH GATT LL.D.

Udjenza ta' nhar l-Erbgħa, 28 ta' Mejju 2025

Avviż Nru: 108/2025
Nru fuq il-Lista: 1

Bank of Valletta p.l.c. (C 2833)

vs

Raiza Savona (K.I. 389092 M)

Il-Qorti;

Rat l-Avviż tal-bank attur imressaq fis-27 ta' Marzu 2025[1], flimkien mad-dokumenti hemm annessi, fejn ġie premess u mitlub hekk:

> *Illi in forza ta' Ittra Ufficjali datata 6 ta' Marzu 2014 bin-numru 388/2014 u li giet reza ezekuttiva fit-23 ta' April 2014 (Dok "A") taht l-Artikolu 166A tal-Kap. 12 tal-Ligijiet, l-intimata tinsab debitrici tas-socjeta' Bank of Valletta p.l.c. fis-somma ta' seba' mija u hamsa u tmenin Ewro u sitta u ghoxrin centezmu (€785.26) bilanc ghad-debitu fil-"Loan Account" ta' Raiza Savona mal-Bank of Valletta*

[1] A fol 1 *et seq* tal-proċess.

p.l.c. flimkien mal-imghaxijiet ulterjuri mill-21 ta' Frar 2014 sad-data ta' l-effettiv pagament.

Illi d-debitu tal-intimata mas-socjeta rikorrenti illum jammonta ta' elf, erba' mija u disgha u erbghin Ewro u sitta u disghin centezmu (€1,449.96) flimkien mal-imghax ulterjuri mill-10 ta' Marzu 2025 sal-jum tal-pagament effettiv (Dok. "B"), oltre l-ispejjez legali.

Illi ghaddew aktar minn hames (5) snin minn meta l-ittra ufficjali fuq imsemmija setghat tigi ezegwita u d-debitu tal-intimata ghadu ma thallasx u ghalhekk kellu jsir dan ir-rikors.

Ghaldaqstant, is-socjeta' rikorrenti titlob umilment illi Din l-Onorabbli Qorti Joghgobha Tawtorizzaha tezegwixxi l-Ittra Ufficjali bin-numru 388/2014 reza ezekuttiva fit-23 ta' April 2014 taht l-Artikolu 166A tal-Kap. 12 tal-Ligijiet fl-ismijiet fuq imsemmija, bl-ispejjez kontra l-istess intimata.

Rat id-digriet tagħha tal-1 ta' April 2025[2].

Rat dak li seħħ fis-seduta tas-6 ta' Mejju 2025[3] fejn dehret il-konvenuta mhux assistita, li ma ressqitx risposta formali għar-rikors tal-bank attur. Dakinhar instemgħet ix-xhieda ta' Michelle Vella[4] u r-rikors tħalla għall-provi kollha tal-konvenuta.

[2] A fol 6 tal-proċess.
[3] A fol 11 tal-proċess.
[4] Xhieda relattiva a fol 12 tal-proċess.

Rat dak li seħħ fis-seduta tal-21 ta' Mejju 2025[5], meta l-konvenuta m'attendietx u r-rikors tħalla għad-deċiżjoni.

Rat l-atti proċesswali kollha, inkluż l-atti tal-ittra uffiċjali relattivi[6].

Ikkunsidrat

Illi din hija deċiżjoni dwar rikors magħmul ai termini tal-artikolu 258(ċ) tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta.

Illi tajjeb jingħad li l-liġi hija siekta dwar jekk fi proċeduri bħal dawn, il-konvenut għandux jingħata dritt ta' tweġiba u jekk għandux ikun hemm smigħ[7]. Din il-Qorti tqis li ġaladarba ir-rikors jiġi maħluf minn min jagħmlu, allura anke in osservanza tal-prinċipju ta' *audi alteram partem*[8], huwa xieraq li l-allegat debitur jingħata terminu sabiex jirrispondi. Hekk ukoll ordnat il-Qorti fid-digriet tal-primo appuntament, iżda l-konvenuta baqgħet karenti.

Illi huwa ben magħruf ukoll li f'proċedura bħal din, m'huwiex xogħol il-Qorti li terġa toħloq kanonizzazzjoni ġdida tal-kreditu[9], iżda huwa biss limitat sabiex jara

---

[5] A fol 14 tal-proċess.
[6] Din tinsab mal-wara tal-proċess kif ordnat fis-seduta tal-21 ta' Mejju 2025.
[7] Issir referenza għad-deċiżjoni fl-ismijiet **Bank of Valletta vs Joseph Borg,** (Ċit Nru: 1682/2000/1) mogħtija mill-Prim Awla tal-Qorti Ċivili nhar il-24 ta' Jannar 2001 "*Illi jrid jinghad ukoll li, taht il-procedura mfissra fil-Kodici tal-Procedura taht l-artikolu 258, il-ligi ma tapplikax terminu specifiku mill-jum tan-notifika tar-Rikors li fih l-intimat ikun obbligat iressaq it-twegiba tieghu. Jista' jitqies, ghalhekk, li f'dan il-kaz, ma jidhrix li l-ligi timponi z-zmien tal-ghoxrin (20) jum bhalma jigri fil-kaz ta' att tac-Citazzjoni; Illi, l-Qorti tifhem, ghalhekk, li sa dak inhar li jissejjah ir-rikors, l-intimat jista' jressaq it-twegiba tieghu.*"
[8] Fost diversi, din il-Qorti tirreferi għal dak raġunat u deċiż fid-deċiżjoni fl-ismijiet **HSBC Bank Malta vs Avv. Martin Fenech *et noe*,** (Rik Maħluf Nru: 854/2021) mogħtija mill-Prim Awla tal-Qorti Ċivili nhar it-24 ta' Jannar 2022 (mhux appellata).
[9] Issir referenza għas-sentenza fl-ismijiet **Middlesea Insurance plc vs Francis Chetcuti *et*,** (Rik Nru: 326/2013/1) mogħtija mill-Qorti tal-Appell (Sede Superjuri) nhar is-17 ta' Marzu 2021 fejn ġie mfakkar hekk: *"Illi, minkejja dan, Qorti li tintalab tawtorizża mill-ġdid l-eżegwibilita` ta' titolu taħt il-proċedura tal-lum m'hijiex mitluba li terġa' tikkanonizża tali*

li jkun skada iż-żmien tal-eżegwibilitá tat-titolu eżekuttiv[10] u li l-obbligazzjoni tal-ħlas tkun għada eżistenti[11].

Illi b'żieda ma dan, huwa dejjem l-oneru tal-attur li jipprova kif imiss l-azzjoni li jressaq[12]. F'dan il-każ allura, il-bank attur kellu juri li huwa għandu fil-pussess

---

kreditu. Azzjoni bħal din m'hijiex maħsuba li ssir biex toħloq kanoniżżazzjoni ġdida ta' kreditu, iżda li terġa' tgħajjex titolu eżekuttiv li jkun għadda żmien minn fuqu. Minkejja dan, minħabba li xi drabi xi parti mill-kreditu li jkun ġie kanoniżżat oriġinarjament f'titolu eżekuttiv ikun tħallas matul iż-żmien li dak it-titolu jkun għadu eżegwibbli, jista' jagħti lkaż li f'azzjoni bħal din (x'aktarx minħabba l-kontestazzjoni tal-parti eżekutata) isir aċċertament dwar l-ammont mill-kreditu li jkun għadu dovut meta t-titolu jerġa' jsir eżegwibbli.".

[10] Issir referenza għas-sentenza fl-ismijiet **Gaetano Abdilla *et* vs Sebastian Dalli *noe***, (App Ċiv Nru: 770/2022/1) mogħtija mill-Qorti tal-Appell (Sede Superjuri) nhar is-16 ta' Lulju 2024 fejn ġie mtenni hekk: *"Tajjeb illi jingħad li xogħol il-Qorti f'din l-għamla ta' proċedura taħt l-Artikolu 258(a) tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili mhuwiex biex toħloq kanonizzazzjoni ġdida ta' kreditu, iżda li terġa' tgħajjex titlu eżekuttiv li jkun għadda ż-żmien minn fuqu (ara Middle Sea Insurance p.l.c. v. Francis Chetcuti et maqtugħa mill-Qorti tal-Appell fis-17 ta' Marzu, 2021). Kif imfisser mill-Qorti tal-Appell fis-sentenza Bank of Valletta p.l.c. v. Francis Bezzina Wettinger pro et noe et deċiża fis26 ta' Marzu, 2010, fi proċedura simili, l-indaġni li trid tagħmel il-Qorti hija waħda limitata, u dak li trid tiżgura hu li, fil-fatt, jeżisti t-titlu eżekuttiv, u li l-ammont dovut, jew parti minnu, ma jkunx ġie mħallas mid-debitur ikkundannat."*

[11] Fost diversi, wieħed huwa mistieden jara dak deċiż fil-proċeduri fl-ismijiet **Edgar Fava vs Gerald Rapinett *et,*** (Rik Nru: 1122/2017/1) mogħtija mill-Qorti tal-Appell (Sede Superjuri) nhar il-25 ta' Frar 2021. Issir ukoll referenza għat-tfakkira magħmula fid-deċiżjoni fl-ismijiet **Barclays Bank p.l.c. vs Martin Buhagiar *et,*** (Rik 490/2017/1) mogħtija mill-Qorti tal-Appell (Sede Superjuri) nhar il-15 ta' Novembru 2023, fejn intqal hekk: *"Din il-Qorti terġa' tfakkar ukoll li l-proċedura mnedija taħt l-Artikolu 258 tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta hija maħsuba biex tirrendi eżegwibbli mill-ġdid titolu eżekuttiv li jkun tilef eżegwibilità tiegħu. Dik ilproċedura ma kienet qatt maħsuba biex tistabbilixxi kemm hu d-dejn li għadu dovut. Kif ingħad bosta drabi fi proċeduri ta' din l-għamla, l-għan tal-Qorti huwa li tara jekk it-titolu eżekuttiv laħaqx "għalaq" u jekk kemm il darba d-dejn kanoniżżat kienx għadu, imqar f'biċċa minnu, mhux Imħallas"*

[12] F'dan is-sens issir referenza għas-sentenza fl-ismijiet **Arthur Xuereb vs Silvio Borg *et,*** (App Ċiv Nru: 561/14) mogħtija mill-Qorti tal-Appell (Sede Superjuri) nhar il-25 ta' Ġunju 2019 fejn ġie mfakkar hekk: *"Illi l-Qorti tagħraf il-jedd li l-liġi tagħti lil parti meta tiġi biex tiftaħ kawża u li tagħżel x'għamla ta' kawża tixtieq tressaq. Dwar dan, lil dik il-parti ma għandu jindaħlilha ħadd, għaliex* ***ir-riperkussjonijiet ta' għażla bħal dik jissarrfu fil-piż li dik il-parti trid iġġorr biex tipprova kif imiss dak li tippretendi u dak li titlob****. Is-sanzjoni ta' għażla li ma twettaqx dak il-piż toħroġ mil-liġi wkoll, fis-sens li dik il-parti titlef il-kawża u terfa' l-piż tal-ħlas tal-ispejjeż.* ***(enfasi tal-Qorti)."***

tiegħu titolu eżekuttiv kontra l-konvenuta; li għadda ż-żmien t'eżegwibilita fuqhu; u li l-ammont għadu dovut[13].

Illi l-bank attur qiegħed issejjes it-talba tiegħu fuq is-saħħa tal-ittra uffiċjali maħruġa a tenur tal-artikolu 166A tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta fis-6 ta' Marzu 2014, notifikata fil-11 ta' Marzu 2014 u mbagħad reża eżekuttiva fit-23 ta' April 2014. Hija din l-aħħar data li hija t'importanza u dan fid-dawl ta' dak li jrid l-artikolu 166B tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta, kif anke kellha riċentement l-okkażjoni tfakkar din il-Qorti kif hawn preseduta[14].

Illi wara li din il-Qorti reġgħet rat ir-rikors promotur u d-dokumentazzjoni hemm annessa (ikkonfermati bil-ġurament kif trid il-liġi), u semgħet ukoll ix-xhieda ta' Michelle Vella, issib li l-azzjoni tal-bank attur timmerita akkoljiment.

Għaldaqstant il-Qorti qiegħda tiddeċiedi dan ir-rikors billi tilqá t-talba tal-bank attur u tiddikjara li t-titolu eżekuttiv miksub permezz tal-ittra uffiċjali bin-numru 388/2014 magħmula ai termini tal-artikolu 166A tal-Kapitolu 12 tal-Liġijiet ta' Malta bħala esegwibbli mill-ġdid.

L-ispejjeż tal-proċeduri jitħallsu fl-intier tagħhom mill-konvenuta.

Dr Joseph Gatt LL.D.
Maġistrat

Annalise Spiteri
Deputat Reġistratu

---

[13] Ara f'dan is-sens id-deċiżjoni fl-ismijiet **Melita Limited vs Carlos Schembri,**(Rik Nru: 37/2025) mogħtija mill-Qorti tal-Maġistrati (Malta) nhar il-5 ta' Mejju 2025.

[14] Ara f'dan is-sens dak raġunat u deċiż fid-deċiżjoni fl-ismijiet **Melita Limited vs Tarcisio Borg,** (Rik Nru: 35/2025) mogħtija minn din il-Qorti nhar id-9 ta' Mejju 2025.